

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2006. november 9.*

A C-243/05. P. sz. ügyben,

az **Agraz, SA** (székhelye: Madrid [Spanyolország]),

az **Agrícola Conservera de Malpica, SA** (székhelye: Toledo [Spanyolország]),

az **Agridor Soc. coop. arl** (székhelye: Pontenure [Olaszország]),

az **Alfonso Sellitto SpA** (székhelye: Mercato San Severino [Olaszország]),

az **Alimentos Españoles, Alsat, SL** (székhelye: Don Benito, Badajoz [Spanyolország]),

az **AR Industrie Alimentari SpA** (székhelye: Anghi [Olaszország]),

az **Argo Food – Packaging & Innovation Co. SA** (székhelye: Serres [Görögország]),

* Az eljárás nyelve: francia.

az **Asteris SA** (székhelye: Athén [Görögország]),

az **Attianese Srl** (székhelye: Nocera Superiore [Olaszország]),

az **Audecoop Distillerie Arzens – Techniques séparatives (AUDIA)** (székhelye: Bram [Franciaország]),

a **Benincasa Srl** (székhelye: Angri)

a **Boschi Luigi e Figli SpA** (székhelye: Fontanellato [Olaszország]),

a **CAS SpA** (székhelye: Castagnaro [Olaszország]),

a **Calispa SpA** (székhelye: Castel San Giorgio [Olaszország]),

a **Campil – Agro Industrial do Campo do Tejo, L^{da}** (székhelye: Cartaxo [Portugália]),

a **Campoverde Srl** (székhelye: Nocelleto di Carinola [Olaszország]),

a **Carlo Manzella & C. Sas** (székhelye: Castel San Giovanni [Olaszország]),

a **Carnes y Conservas Españolas SA** (székhelye: Mérida [Spanyolország]),

a **CO.TRA.PO Soc. coop. arl.**, csődeljárás alatt (székhelye: Adria [Olaszország]),

a **Columbus Srl** (székhelye: Párma [Olaszország]),

a **Compal – Companhia Produtora de Conservas Alimentares SA** (székhelye: Almeirim [Portugália]),

a **Conditalia Srl** (székhelye: Nocera Superiore)

a **Conservas El Cidacos, SA** (székhelye: Autol [Spanyolország]),

a **Conservas Elagón, SA** (székhelye: Coria [Spanyolország]),

a **Conservas Martinete, SA** (székhelye: Puebla de la Calzada [Spanyolország]),

a **Conservas Vegetales de Extremadura, SA** (székhelye: Villafranco del Guadiana [Spanyolország]),

a **Conserve Italia Soc. coop. arl** (székhelye: San Lazzaro di Savena [Olaszország]),

a **Conserves France SA** (székhelye: Nîmes [Franciaország]),

a **Conserves Guinrand SA** (székhelye: Carpentras [Franciaország]),

a **Conservificio Cooperativo Valbiferno Soc. coop. arl** (székhelye: Guglionesi [Olaszország]),

a **Consorzio Casalasco del Pomodoro Soc. coop. arl** (székhelye: Rivarolo del Re ed Uniti [Olaszország]),

a **Consorzio Padano Ortofrutticolo (Copador) Soc. coop. arl** (székhelye: Collecchio [Olaszország]),

a **Copais Food and Beverage Company SA** (székhelye: Nea Ionia [Görögország]),

a **Tin Industry D. Nomikos SA** (székhelye: Marousi [Görögország]),

a **Davia Srl** (székhelye: Gagnano [Olaszország]),

a **De Clemente Conserve Srl** (székhelye: Fisciano [Olaszország]),

a **De.Con Srl** (székhelye: Scafati [Olaszország]),

a **Desco SpA** (székhelye: Terracina [Olaszország]),

a **Di Leo Nobile SpA – Industria Conserve Alimentari** (székhelye: Castel San Giorgio)

a **Ditta Emilio Marotta** (székhelye: Sant’Antonio Abate [Olaszország]),

az **E. & O. von Felten SpA** (székhelye: Fontanini [Olaszország]),

az **Elais SA** (székhelye: Athén)

az **Emiliana Conserve Srl** (székhelye: Busseto [Olaszország]),

az **Enrico Perano & Figli Spa** (székhelye: San Valentino Torio [Olaszország]),

a **FIT – Fomento da Indústria do Tomate, SA** (székhelye: Águas de Moura [Portugália]),

a **Faiella & C. Srl** (székhelye: Scafati)

a **Feger di Gerardo Ferraioli SpA** (székhelye: Angri)

a **Fratelli D'Acunzi Srl** (székhelye: Nocera Superiore)

a **Fruttigel Soc. coop. arl** (székhelye: Alfonsine [Olaszország]),

a **Giaguaro SpA** (székhelye: Sarno [Olaszország]),

a **Giulio Franzese Srl** (székhelye: Carbonara di Nola [Olaszország]),

a **Greci Geremia & Figli SpA** (székhelye: Párma),

a **Greci – Industria Alimentare SpA** (székhelye: Párma),

a **Greek Canning Co. SA „Kyknos”** (székhelye: Nauplie [Görögország]),

a **„Grilli Paolo & Figli Sas” di Grilli Enzo e Togni Selvino** (székhelye: Gambettola [Olaszország]),

a **Heinz Iberica, SA** (székhelye: Alfaro [Spanyolország]),

az **IAN – Industrias Alimentarias de Navarra, SA** (székhelye: Vilafranca [Spanyolország]),

az **Indústrias de Alimentação Idal L^{da}** (székhelye: Benavente [Portugália]),

az **Industrie Rolli Alimentari SpA** (székhelye: Roseto degli Abruzzi [Olaszország]),

az **Italagro – Indústria de Transformação de Produtos Alimentares, SA**
(székhelye: Castanheira do Ribatejo [Portugália]),

La Cesenate Conserve Alimentari SpA (székhelye: Cesena [Olaszország]),

La Doria SpA (székhelye: Angri),

La Dorotea di Giuseppe Alfano & C. Srl (székhelye: Sant'Antonio Abate),

La Rosina Srl (székhelye: Angri),

Le Quattro Stelle Srl (székhelye: Angri),

a **Louis Martin Production SAS** (székhelye: Monteux [Franciaország]),

a **Menu Srl** (székhelye: Medolla [Olaszország]),

a **Mutti SpA** (székhelye: Montechiarugolo [Olaszország]),

a **National Conserve Srl** (székhelye: Sant'Egidio del Monte Albino [Olaszország]),

a **Nestlé España, SA** (székhelye: Miajadas [Spanyolország]),

a **Nuova Agricast Srl** (székhelye: Verignola [Olaszország]),

a **Pancrazio SpA** (székhelye: Cava De' Tirreni [Olaszország]),

a **Pecos SpA** (székhelye: Castel San Giorgio),

a **Pomagro Srl** (székhelye: Fisciano [Olaszország]),

a **Raffaele Viscardi Srl** (székhelye: Scafati),

a **Rodolfi Mansueto SpA** (székhelye: Ozzano Taro),

a **Salvati Mario & C. SpA** (székhelye: Mercato di San Severino),

a **Sefa Srl** (székhelye: Nocera Superiore)

a **Serraiki Konservopia Oporokipeftikon Serko SA** (székhelye: Serres),

a **Soc. coop. arl. A.R.P. – Agricoltori Riuniti Piacentini** (székhelye: Gariga di Podenzano [Olaszország]),

a **Sociedade de Industrialização de Produtos Agrícolas – Sopragol SA** (székhelye: Mora [Portugália]),

a **Spineta SpA** (székhelye: Pontecagnano Faiano [Olaszország]),

a **Star Stabilimento Alimentare SpA** (székhelye: Agrate Brianza [Olaszország]),

a **Sugal Alimentos, SA** (székhelye: Azambuja [Portugália]),

a **Sutol – Indústrias Alimentares, L^{da}** (székhelye: Alcácer do Sal [Portugália]),

a **Tomsil – Sociedade Industrial de Concentrado de Tomate, SA** (székhelye: Ferreira do Alentejo [Portugália]),

a **Zanae – Nicoglou levures de boulangerie, Industrie commerce alimentaire SA** (székhelye: Thessaloniki [Görögország])

(képviselik őket: J. L. da Cruz Vilaça advogado, és D. Choussy ügyvéd)

fellebbezőknek

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2005. június 6-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: F. Clotuche-Duvieusart, M. Nolin és L. Visaggio, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Lenaerts (előadó) és J. N. Cunha Rodrigues bírák,

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. május 11-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2006. szeptember 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésükben a fellebbezők az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságának a T-285/03. sz., Agraz és társai kontra Bizottság ügyben 2005. március 17-én hozott ítélete ([EBHT 2003., II-1635. o.], a továbbiakban: a megtámadott ítélet) részleges hatályon kívül helyezését kérik a Bíróságtól, amelyben az Elsőfokú Bíróság azon okból utasította el a feldolgozott paradicsomtermékek minimumárának és támogatási összegének a 2000/2001-es gazdasági évre történő megállapításáról szóló, 2000. július 12-i 1519/2000/EK bizottsági rendeletben (HL L 174., 29. o.) előírt termelési támogatás számítási módja miatt állítólag elszenvedett kár megtérítése iránti keresetüket, hogy a hivatkozott kár nem volt határozott, és hogy a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges feltételek nem álltak fenn együttesen.

Jogi háttér

A 2201/96 rendelet

- 2 A feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek piacának közös szervezéséről szóló, 1996. október 28-i 2201/96/EK tanácsi rendelet (HL L 297., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 20. kötet, 83. o., a továbbiakban: alaprendelet) 2. cikke jelen esetben alkalmazandó szövege előírja:

„(1) A termelési támogatás rendszere az I. mellékletben felsorolt, a Közösségben betakarított gyümölcsökből és zöldségekből előállított termékekre alkalmazandó.

(2) A termelési támogatást olyan feldolgozóknak adják, akik a 2200/96/EK rendelet alapján elismert vagy előzetesen elismert termelői szervezetek, illetve a feldolgozók között megkötött szerződésekben megszabott minimumárat kifizették a termelőknek a nyersanyagért.

[...]”

3 Az alaprendelet 4. cikke kifejti:

„(1) A termelési támogatás nem haladhatja meg a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagnak a főbb termelő és exportáló harmadik országokban érvényes ára közti különbséget.

(2) A termelési támogatás mértékét úgy kell rögzíteni, hogy lehetővé tegye a Közösségben termelt terméknek az értékesítését az (1) bekezdésben foglalt korlátokon belül. A támogatási összeg megállapításakor különösen a következőket kell figyelembe venni, az 5. cikk sérelme nélkül:

- a) a nyersanyag Közösségben érvényes ára és a legfontosabb versenytársnak minősülő harmadik országokban érvényes ára közti különbség;
- b) amennyiben alkalmazható, a (10) bekezdésben rendelkezett csökkentést megelőzően az előző gazdasági évre számított vagy rögzített támogatás mértéke; és

- c) ha egy termék Közösségben való termelése a piac jelentős részét teszi ki, a külkereskedelemben és a külkereskedelmi árak alakulásában megfigyelhető tendenciák, amennyiben ez utóbbi a támogatási összeg csökkenését vonja maga után.

(3) A termelési támogatást a feldolgozott termék nettó tömege alapján kell rögzíteni. A felhasznált nyersanyag és a feldolgozott termék nettó tömege közötti összefüggést kifejező együtthatót szabványosított alapon kell meghatározni. A tapasztalat függvényében ezeket az együtthatókat rendszeresen módosítják.

[...]

(5) A főbb versenytársnak minősülő harmadik országokban érvényes nyersanyag-árakat főleg a gazdaságokból közvetlenül felvásárolt, feldolgozásra szánt hasonló minőségű friss termékekért ténylegesen kifizetett árak alapján kell meghatározni, az illető harmadik országok által exportált késztermékek mennyisége alapján súlyozva.

(6) Olyan termékek esetén, ahol a Közösségen belüli termelés teszi ki a közösségi fogyasztói piac termékeinek legalább 50%-át, az ártendenciák és az import- és exportmennyiségek alakulását a gazdasági év kezdetét megelőző naptári év adatait az előző naptári év adataival összevetve kell megbecsülni.

(7) Paradicsomból készített termékek esetén a termelési támogatást az alábbiakra kell kiszámítani:

a) a 2002 90 KN-kód alá tartozó paradicsomsűrítmény;

[...]

(9) A Közösség minden gazdasági év megkezdése előtt [...] rögzíti a termelési támogatás összegét. A (3) bekezdésben említett együttthatókat, a minőségi minimumkövetelményt, valamint az ebben a cikkben foglaltak alkalmazására vonatkozó további részletes szabályokat szintén ennek az eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(10) A paradicsomból készített termékeknel az egyes gazdasági évekre vonatkozó összes kiadás nem haladhatja meg azt az összeget, amelyet akkor értek volna el, ha az összes francia és portugál sűrítmény kvótáját az 1997/1998-as gazdasági évre a következőképpen állapították volna meg:

- Franciaország: 224 323 tonna

- Portugália: 670 451 tonna.

E célból a (9) bekezdésnek megfelelően a termelési támogatás paradicsomsűrítményekre és azok származékos termékeire rögzített összegét 5,37%-kal kell csökkenteni. A gazdasági évet követően kiegészítést lehet adni, ha a francia és portugál kvótában jelentkező emelkedés nincs teljes mértékben kihasználva.”

Az 1519/2000 rendelet

- 4 Az 1519/2000 rendelet 2. cikke előírja, hogy „[a] 2000/2001-es gazdasági évre az [alaprendelet] 4. cikke által előírt termelési támogatás a II. mellékletben kerül meghatározásra”. A 28 és 30% közötti szárazanyag-tartalmú paradicsomsűrítmény támogatási összege nettó 100 kg-onként 17,178 euróban került megállapításra.

A jogvita alapját képező tényállás

- 5 A jogvita alapját képező tényállást a megtámadott ítélet a következőképpen mutatja be:

„5 A Bizottság 2000. február 4-i levelében felkérte a kínai hatóságokat, hogy a csatolt kérdőív kitöltésével a lehető leggyorsabban adják meg a feldolgozott gyümölcsök és zöldségek 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozó támogatásainak megállapítása céljából szükséges tájékoztatást. E levélre nem érkezett válasz.

6 Az 1519/2000 rendelet elfogadását követően a feldolgozott paradicsomtermékek spanyol, francia, görög, olasz és portugál termelőit képviselő küldöttségek és egyesületek tájékoztatták a Bizottságot kifogásaikról, és sérelmezték, hogy a nyújtott támogatási összegének megállapítása során nem vették figyelembe a kínai paradicsom árát.

- 7 A paradicsomkonzerv-ipar európai szervezete (a továbbiakban: OEICT) és az Associação Portuguesa dos Industriais de Tomate többször kérte a Bizottságtól a támogatási összeg megváltoztatását. Az egyik kérelemhez olyan szerződés másolatát is csatolták, amely tartalmazta a kínai termelő számára fizetett árat.
- 8 A Bizottság a portugál mezőgazdasági miniszternek címzett, 2001. március 5-én kelt levelében az utóbbi által a támogatási összeg számításának felülvizsgálatára iránt előterjesztett kérelemre válaszul jelezte, hogy a feldolgozott paradicsom 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozó támogatási összegének a megállapítására az alaprendelet 3. és 4. cikkének szigorú betartása mellett került sor. Ezen túlmenően megerősítette, hogy 2000. december 13-án megkapta az OEICT levelét – amelyben ez utóbbi szervezet továbbított egy Kínában megkötött szerződésben rögzített árat –, amellyel kapcsolatban azonban hozzátette, hogy valamely egyedi szerződésben kikötött, az érintett nemzeti hatóságok által meg nem erősített ár alapján nincs lehetősége határozatának megváltoztatására.
- 9 A pekingi spanyol diplomáciai szolgálat 2001 szeptemberében megszerzett egy, a kínai hatóságoktól származó kimutatást, amely az összes kínai feldolgozott paradicsomtermelés körülbelül 88%-át adó Xinjiang tartománybeli paradicsomtermelőknek az 1999-es és a 2000-es gazdasági évben fizetett átlagárakat tartalmazta. E dokumentumot 2001. november 9-én a portugál mezőgazdasági miniszter, 2001. december 7-én pedig az OEICT is eljuttatta a Bizottság felelős tagjának, Fischler úrnak.
- 10 A Bizottság 2002. január 31-én válaszolt az utóbbi szervezetnek, hangsúlyozva, hogy a támogatás összegének megállapítására az alaprendelet 3. és 4. cikkének megfelelően került sor. Ezen túlmenően a közösségi paradicsomfeldolgozás – amelynek tevékenysége rekordszintet ért el – számára hátrányos következmények elmaradására hivatkozva a Bizottság nem látta indokoltnak az 1519/2000 rendelet módosítását.

- 11 A 2002. november 6-án tartott megbeszélést követően, illetve a felperesek által a Bizottsághoz intézett különböző levelek után ez utóbbi 2003. január 7-i levelében kijelentette, hogy nincsen oka az 1519/2000 rendelet megváltoztatására.”

Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 6 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. augusztus 18-án benyújtott keresetlevelükkel a felperesek keresetet indítottak a Bizottságnak az 1519/2000 rendelet elfogadását követően általuk elszenvedett kár megtérítésére kötelezése iránt.
- 7 Az Elsőfokú Bíróság – miután felidézte, hogy a Közösség szerződésen kívüli felelőssége feltételezi a közösségi intézmény magatartásának jogellenes mivoltára, a kár tényleges bekövetkezésére, valamint a jogellenes magatartás és az említett kár közötti ok-okozati kapcsolatára vonatkozó feltételek együttesen fennállását – megállapította a Bizottság jogellenes magatartásának fennállását.
- 8 Egyrészt, a megtámadott ítélet 54. pontjában úgy tekintette ugyanis, hogy „a Bizottságnak a 2000. február 4-i levél elküldését követő tétlensége az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a figyelmesség és a gondos ügyintézés elveinek kellően egyértelmű megsértését képez[te]”.
- 9 Másrészt, ugyanezen ítélet 61. pontjában úgy vélte, hogy „amennyiben az 1519/2000 rendelet nem számol az egyik legfontosabb termelő és exportáló országban, azaz Kínában érvényes nyersanyagárral, akkor figyelmen kívül hagyja az alaprendelet

4. cikkének (1) és (2) bekezdésében rögzített kötelező feltételeket, [és hogy ez] a jogellenesség – amely a jogalanyok számára meghatározott jogokat biztosító szabály kellően egyértelmű megsértésének minősül – káros következményei okán felvetheti a Közösség szerződésen kívüli felelősségét”.

10 Ami a hivatkozott kárt illeti, az Elsőfokú Bíróság a következőképpen határozott:

„70 Emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint (a Bíróság 51/81. sz., De Franceschi kontra Tanács és Bizottság ügyben 1982. január 27-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 117. o.] 9. pontja, valamint 256/80., 257/80., 265/80., 267/80. és 5/81. sz., Birra Wührer és társai kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletének [EBHT 1984. és 1987., 85. o.] 9. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-478/93. sz., Wafer Zoo kontra Bizottság ügyben 1995. május 18-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-1479. o.] 49. pontja) azon kárnak amelynek a megtérítését kéri, ténylegesnek és határozottnak kell lennie.

71 Az ilyen kár bekövetkezését és nagyságát a felperesnek kell bizonyítania a közösségi bíróság előtt (a Bíróság 26/74. sz., Roquette Frères kontra Bizottság ügyben 1976. május 21-én hozott ítéletének [EBHT 1976., 677. o.] 22–24. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-575/93. sz., Koelman kontra Bizottság ügyben 1996. január 9-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1. o.] 97. pontja, és T-184/95. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. április 28-án hozott ítéletének [EBHT 1997., II-667. o.] 60. pontja).

72 A felperesek úgy értékelik, hogy káruk pontosan az 1519/2000 rendeletben megállapított támogatás összege és azon támogatási összeg közötti különbségnek felel meg, amely akkor került volna megállapításra, ha a Bizottság figyelembe vette volna a kínai árakat.

73 Először is hangsúlyozni kell, hogy a hivatkozott kínai árak azok, amelyeket a pekingi spanyol diplomáciai szolgálat közvetítésével szereztek meg. A kínai

feldolgozott paradicsomtermelésnek a felperesek szerint körülbelül 88%-át adó Xinjiang tartománybeli paradicsomtermelőknek fizetett átlagárról van szó. A Bizottság vitatja e számadatokat, és arra hivatkozik, hogy ezek az átlag alsó sávját képviselik. Emellett a Bizottság azt sem tudta megállapítani, hogy ezek az árak megfeleltek-e az alaprendelet rendelkezéseinek. Márpedig a bonyolult gazdasági helyzetek értékelésében mérlegelési jogköre kiterjed az alapadatok megállapítására is (lásd e tekintetben a Bíróság 138/79. sz., Roquette kontra Tanács ügyben 1980. október 29-én hozott ítéletének [EBHT 1980., 3333. o.] 25. pontját).

- 74 Miután az alaprendelet bizonyos mérlegelési lehetőséget biztosít a Bizottság számára a támogatás összegének megállapítása szempontjából, lehetetlen teljes bizonyossággal meghatározni a kínai paradicsomtermelők részére fizetett árak a támogatás összegére gyakorolt hatását. A[z alaprendelet] 4. cikk[ének] (1) bekezdése ugyanis nem azt írja elő, hogy a termelési támogatásnak egyenlőnek kell lennie a termelő számára a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagok a főbb termelő harmadik országokban érvényes ára közti különbséggel. E jogszabályhely egyszerűen megállapítja annak maximális mértékét.
- 75 E tekintetben megállapítandó, hogy az a tény, miszerint a Bizottság a korábbiakban úgy határozta meg a támogatás összegét, hogy az pontosan megfelelt a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagok a főbb termelő és exportáló harmadik országokban érvényes ára közti különbségnek, nem kötelezte a támogatás ezen szintjének a fenntartására. Éppen hogy ellentétes lenne az alaprendelet értelmével és céljával, ha a Bizottság nem venné figyelembe a nemzetközi piac változásait, és ezáltal esetleg megnehezítené a Közösségben termelt termékek értékesítését.
- 76 A felperesek tehát nem hivatkozhatnak arra, hogy joguk van a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagok a főbb harmadik országokban érvényes – a kínai ár figyelembevételével megállapított – ára közti különbséggel megegyező maximális támogatáshoz.

77 Ezek alapján a felperesek által kiszámított, és a keresetlevél A.27. mellékletében található táblázatban részletezett kár nem minősülhet határozott jellegűnek.”

- 11 Tekintettel arra, hogy a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges feltételek nem álltak fenn együttesen, az Elsőfokú Bíróság a keresetet elutasította.

A felek kérelmei és a Bíróság előtti eljárás

- 12 A fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság

- részben helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, amennyiben az úgy ítélte meg, hogy a kár nem volt határozott, és elutasította a keresetet;

és új határozatában

- elsődlegesen állapítsa meg, hogy a jelen esetben fennállnak a Bizottság szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges feltételek, kötelezze a Bizottságot, hogy mindegyikük részére fizesse meg a termelési támogatás fennmaradó összegét a Bíróság által megállapítandó mértékű, 2000. július 12-től – vagy másodlagosan 2000. július 13-tól, illetve harmadlagosan 2000. július 16-

tól – a tényleges kifizetés napjáig számítandó kamatokkal együtt, és a Bizottságot kötelezze a két eljárásban felmerült összes költség viselésére, beleértve az ő költségeiket is;

- másodlagosan utalja vissza az ügyet az Elsőfokú Bíróság elé, amely a fellebbezők újbóli meghallgatása után döntsön a részükre fizetendő kártérítés összegéről, és a Bizottságot kötelezze a fellebbezési eljárás és az Elsőfokú Bíróság előtti elsőfokú eljárás során felmerült költségek viselésére, beleértve az ő költségeiket is.

13 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- utasítsa el a fellebbezést, mint részben elfogadhatatlant, de mindenképpen mint megalapozatlant;
- a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

14 A Bíróság a 2005. október 19-i végzésével törölte a C-243/05. P. sz. ügyből a fellebbezésüket visszavonó Carmine Tagliamonte & C. Srl, Cbcotti Srl, Cirio del Monte Italia SpA, Fratelli Longobardi Srl, G3 Srl, La Regina del Pomodoro Srl, La Regina di San Marzano di Antonio, Felice e Luigi Romano Snc, Lodato Gennaro & C. SpA, Pelati Sud di De Stefano Catello Sas, Prodakta SA, Rispoli Luigi & C. Srl, Saviano Pasquale Srl, Sevath SA, Silaro Conserve Srl és Transformaciones Agrícolas de Badajoz, SA társaságokat, és az e társaságok által benyújtott fellebbezésre vonatkozó költségeket rájuk terhelte.

A fellebbezésről

A felek érvelése

- 15 Fellebbezésük alátámasztására a fellebbezők négy jogalapot fejtenek ki. Az első jogalap a kár minősítését illető téves jogalkalmazásra vonatkozik. A második a kontradiktórius eljárás elvének és a meghallgatáshoz való jognak a megsértésére. A harmadik a fellebbezők kérelmeinek elferdítésére. A negyedik jogalap arra vonatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette korlátlan felülvizsgálati jogkörét és ítélkezési köteleességét, valamint az igazságszolgáltatás megtagadásának fennállására.
- 16 Az első jogalap két részre osztható. Az első rész a közösségi ítélkezési gyakorlat és a nemzeti jogrendszerekben a szerződésen kívüli felelősség terén elismert elvek figyelmen kívül hagyásán alapszik, amennyiben az Elsőfokú Bíróság tévesen értelmezte a „határozott kár” fogalmát, valamint összekeverte a kár jellegének meghatározását és összegének pontos kiszámítását. A második rész azon a tényen alapszik, hogy a fellebbezők kártérítéshez való jogának elismerését illetően az Elsőfokú Bíróság nem vonta le a Bizottság magatartása jogellenességére vonatkozó megállapításainak következményeit.
- 17 Az első érv első részének keretében a fellebbezők azzal érvelnek, hogy azon körülmény, hogy a Bizottságnak a termelési támogatás összegének megállapítása területén mérlegelési lehetősége van, nem engedi meg azon vélekedést, hogy a hivatkozott kár nem volt határozott. Feltéve, hogy a kár kellő bizonyossággal előrelátható és megbecsülhető volt, kártérítésre adhat okot, azon ténytől függetlenül, hogy még nem volt számszerűsítve. A jelen esetben ráadásul a hivatkozott kár pontosan körülhatárolt és számokban kifejezett volt. Esetleges bizonytalanság kizárólag e kár összegének megállapítására vonatkozóan marad fenn. Mivel az

Elsőfokú Bíróságnak nem álltak rendelkezésére az ezen összeg kiszámításához szükséges elemek, a fellebbezők úgy látják, bizonyítás-felvételt vagy pervezető intézkedéseket kellett volna elrendelnie, vagy közbenső ítéletet hoznia.

- 18 A fellebbezők azt állítják, hogy bizonyos ugyan, hogy a tényleges és határozott kár fennállása kizárt valamely jog vagy jogos érdek tényleges sérelmének hiányában, fennáll viszont az ilyen kár akkor, ha mint a jelen esetben, az alperes intézmény vétkes magatartása miatt olyan jog gyakorlásának akadályozásából ered, amelynek a fennállása megállapításra került.
- 19 A fellebbezők azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság álláspontja sérti a nemzeti jogrendszerek által a határozott kár fogalmára vonatkozóan elismert elveket.
- 20 Ami a Bizottság által a válaszbeadványában kifejtett érvelést illeti, amely szerint a fellebbezők nem igazolták a hivatkozott kár ténylegességét, mivel nem bizonyították, hogy az 1519/2000 rendeletben meghatározott támogatás összege ne tette volna lehetővé a termelési támogatás nyújtása céljának – azaz a közösségi termelés értékesítésének – elérését, a fellebbezők azt állítják, hogy ez az érvelés új, következésképp elfogadhatatlan.
- 21 Mindenesetre nem lehet egyedül az említett célt figyelembe venni, indokolatlanul kizárva így bármilyen kár fennállását attól a pillanattól kezdve, hogy a közösségi termelést teljesen értékesítették, még ha a Bizottság által megállapított minimumár és a főbb harmadik országok árai közötti különbség figyelembe vétele érdekében a feldolgozóknak jutatott támogatás összegét alacsonyabban határozták is meg annál, mint aminek az elvárások szerint a vonatkozó rendelkezések alkalmazásából kellene következnie.

- 22 A Bizottság vitatja, hogy a megtámadott ítéletben téves jogalkalmazás történt.
- 23 Azt állítja, hogy – tekintettel azon mérlegelési lehetőségre, amellyel e téren rendelkezik – a fellebbezők által hivatkozott kárt nem lehet határozottnak minősíteni. Továbbá annak idején semmilyen elem nem engedte meg azon feltételezést, hogy le kívánt volna mondani arról, hogy éljen e mérlegelési lehetőséggel. Különösen soha nem adott semmilyen, a feldolgozóknak jogos bizalom keltésére alkalmas biztosítékot azon tényről, hogy a 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozó támogatás meghatározásához figyelembe fogja venni a kínai árakat.
- 24 Másfelől a Bizottság azzal érvel, hogy a fellebbezők által hivatkozott azon kifogás, amely szerint az Elsőfokú Bíróság nem számszerűsítette a kárak összegét, és nem rendelt el bizonyításfelvételt sem e célból, új, a tényleges kár fennállását illető jogalapra vonatkozik, amelyet következőképp elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.
- 25 Mindenesetre a Bizottság véleménye szerint a hivatkozott kár ténylegességének megállapításához a fellebbezőknek bizonyítaniuk kellett volna, hogy a támogatás célját – a közösségi termelés értékesítésének lehetővé tételét – nem tartották be. Utóbbiak soha nem bizonyították, és nem is támasztották alá az Elsőfokú Bíróság előtt, hogy a Bizottság által meghatározott támogatás nem tette volna lehetővé e cél elérését.

A Bíróság álláspontja

- 26 Állandó ítélkezési gyakorlat, hogy a Közösségnek az EK 288. cikk második bekezdése szerinti, szerződésen kívüli kártérítési felelősségének megállapíthatósága feltételezi a közösségi intézménynek felrótt magatartás jogellenességére, a kár tényleges

bekövetkezésére, valamint a magatartás és az állítólagos kár közötti okozati összefüggésre vonatkozó feltételek egyidejű fennállását (lásd többek között a fent hivatkozott Birra Wührer és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítélet 9. pontját és a C-295/03. P. sz., Alessandrini és társai kontra Bizottság ügyben 2005. június 30-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-5673. o.] 61. pontját).

- 27 A kárra vonatkozó második feltétel megkívánja, hogy azon kár, amelynek a megtérítését kérik, tényleges és határozott legyen (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott De Franceschi kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítélet 9. pontját és a fent hivatkozott Birra Wührer és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítélet 9. pontját), amelynek bizonyítása a felperes feladata (lásd a fent hivatkozott Roquette Frères kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 24. pontját és a C-362/95. P. sz., Blackspur DIY és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 1997. szeptember 16-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-4775. o.] 31. pontját).
- 28 A jelen esetben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a felperesek által hivatkozott kárnak nem volt határozott jellege.
- 29 Egyrészt úgy vélte, hogy az alaprendelet által a Bizottság számára a támogatás összegének megállapítása szempontjából biztosított mérlegelési lehetőség megakadályozza, hogy teljes bizonyossággal meg lehessen határozni a kínai paradicsomtermelők részére fizetett árnak a támogatás összegére gyakorolt hatását. Másrészt megállapította, hogy a Bizottság kétségbe vonta a kínai árra vonatkozó azon adatok reprezentatív jellegét, amelyekre a fellebbezők támaszkodtak a káruk számszerűsítése érdekében.

- 30 E tekintetben meg kell állapítani, hogy azon körülmény, hogy a közösségi intézmény széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik az érintett területen, önmagában nem vezethet automatikusan az e hatóság jogellenes magatartásából eredő állítólagos kár határozott jellegének kétségbevonására.
- 31 Az ellenkező állítása megfosztaná a kártérítési keresetet minden érdemi lényegétől az olyan területeken, mint a piacok közös szervezése, ahol a közösségi intézmények jogalkotási vagy döntési jogkörük gyakorlása során széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek, figyelembe véve többek között az e területekre jellemző gazdasági kockázatokat és választásokat.
- 32 Az alperes intézmény mérlegelési lehetőségének elismerése egyébként számos esetben nem jelentette akadályát annak, hogy a Bíróság megállapítsa a megtéríthető kár fennállását (lásd különösen a 74/74. sz., CNTA kontra Bizottság ügyben 1975. május 4-én hozott ítéletet [EBHT 1974., 533. o.] és a 238/78. sz., Ireks-Arkady kontra Tanács és Bizottság ügyben 1979. október 4-én hozott ítéletet [EBHT 1979., 2955. o.]).
- 33 Ilyen feltételek mellett, tekintettel a jelen ügyre jellemző sajátos körülményekre (lásd ebben az értelemben a C-237/98. P. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. június 15-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-4549. o.] 25. pontját), meg kell vizsgálni, hogy az Elsőfokú Bíróság jogosan tekintette-e úgy, hogy azon mérlegelési lehetőség, amellyel a Bizottság az alaprendelet alapján rendelkezik a támogatás összegének megállapítását illetően, olyan jellegű, hogy kizárja azt, hogy a fellebbezők által hivatkozott kárnak határozott jelleget ismerjenek el.

- 34 Ennek kapcsán meg kell állapítani, e mérlegelési lehetőség fennállása, valamint a kínai árakra vonatkozóan a fellebbezők által felhozott adatok reprezentatív jellegét illetően a Bizottság által tett fenntartások kétségtelenül megakadályozhatták az Elsőfokú Bíróságot abban, hogy teljes bizonyossággal meghatározza a szóban forgó támogatás összegére gyakorolt hatását annak, hogy a Bizottság jogellenesen elmulasztotta figyelembe venni a kínai árakat.
- 35 Tekintetbe véve továbbá az említett mérlegelési lehetőséget, nem biztos, hogy a fellebbezőknek joguk volt azon pontos összegre, amelyre az Elsőfokú Bíróság előtt becsülték a kárukat, azaz – amint a megtámadott ítélet 72. pontja emlékeztetett rá – amely „az 1519/2000 rendeletben megállapított támogatás összege és azon támogatási összeg közötti különbségnek felel[t] meg, amely akkor került volna megállapításra, ha a Bizottság figyelembe vette volna a kínai árakat”.
- 36 Az ilyen megállapítások azonban kizárólag arra jogosították fel Elsőfokú Bíróságot, hogy bizonytalanságot állapítson meg a hivatkozott kár pontos nagyságát illetően, de arra nem, hogy e kár fennállása határozott voltának hiányára következtesen.
- 37 Amint ugyanis azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 50. pontjában megállapította, kétségtelen, hogy a szóban forgó támogatás meghatározásának időpontjában a közösségi termelés szempontjából Kína az egyik legfontosabb versengő termeléssel rendelkező harmadik országnak számított.
- 38 Másfelől, az, hogy a Bizottság jogellenesen nem vette figyelembe a kínai árakat, a főbb termelő és exportáló országok érzékenyen magasabbra becsült paradicsomárához vezetett, mint ami az említett árak figyelembe vételéből következett volna. Az Elsőfokú Bíróság maga is tudomásul vette a megtámadott ítélet 67. pontjában a

Bizottság azon kijelentését, amely szerint azok figyelembe vétele a főbb termelő és exportáló országok becsült nyersanyagárának „érzékeny” csökkenéséhez vezetett volna.

39 Az Elsőfokú Bíróság előtt a fellebbezők annak bizonyítására törekedtek, hogy ezen elemek figyelembe vételével, a Bizottság jogellenes magatartásának hiányában a termelési támogatás összegét szükségképpen magasabb szinten állapították volna meg, mint amelyet az 1519/2000 rendelet előír.

40 Amint azt a főtanácsnok az indítványa 32. pontjában megállapította, ilyen körülmények között a Bizottságot terhelte, hogy a fellebbezők által hivatkozott támogatás növekedésének határozott jellegét kétségbe vonva bizonyítsa, a támogatásnak az 1519/2000 rendeletben megállapított pontos szinten való fenntartása összeegyeztethető volt az alaprendelet 4. cikke (2) bekezdésének helyes alkalmazásával. Ugyanakkor az ilyen elemzésre nyilvánvalóan nem került sor, mivel a Bizottság az e téren fennálló diszkrecionális jogkörére való hivatkozásra szorítkozott, amint az kiderül a megtámadott ítélet 67. pontjából.

41 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a jelen ítélet 29. pontjában felidézett elemek alapján a hivatkozott kár határozott jellegének hiányára következtetett.

42 Feltételezve ráadásul – a Bizottság által a Bíróság előtti tárgyaláson tett kijelentésének megfelelően – hogy az olyan tényező, mint amely az alaprendelet

4. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, a nemzetközi piacokon való kereskedelem alakulására vonatkozik, eltérő értékelésre adhat okot a kínai árakat figyelembe vevő számítás során, a jelen ítélet 37–40. pontjában kifejtettek tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperesek szükségszerűen jobb helyzetben lettek volna, ha a Bizottság nem mulasztotta volna el jogellenesen a kínai árak figyelembe vételét a termelési támogatás összegének megállapításakor. Mivel távolról sem feltételezett vagy tisztán esetleges, a felperesek által hivatkozott kár fennállása tehát vitathatatlan. Bár bizonytalanság marad a pontos számszerűségét illetően, ezen túl e kár gazdaságilag megbecsülhető.

43 Az előző elemzést nem vonhatja kétségbe a Bizottság azon érvelése, amely azon alapszik, hogy az érintett gazdasági év során nem merültek fel nehézségek a közösségi termelés értékesítése tekintetében.

44 Ugyanis anélkül, hogy szükséges lenne ezen érvelés elfogadhatóságáról határozni, meg kell állapítani, hogy az alaprendelet által a feldolgozók javára a közösségi termelőknek fizetett minimumár és a harmadik országokban fizetett átlagár közötti különbség kiegyenlítésére bevezetett termelés-támogatási rendszert az említett rendelet és a 2201/96/EK tanácsi rendeletnek a feldolgozott zöldség- és gyümölcstermékekre vonatkozó termelési támogatási rendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1997. március 19-i 504/97/EK bizottsági rendelet (HL L 78., 14. o.) az ültetési időszak előtt a feldolgozók és a termelők közötti előszerződés megkötésén, valamint a termelt mennyiség és a feldolgozott mennyiség egyezésének biztosítására, következőképp a termelés jelentős bővítéséből eredő esetleges értékesítési nehézségek elkerülésére irányuló termelési kvóták megállapításán nyugvó rendszer egészíti ki (lásd az alaprendelet (5) preambulumbekzdését és az 504/97. rendelet (7) preambulumbekzdését).

45 Amint azt a főtanácsnok indítványa 39. pontjában megállapította, ily módon a feldolgozókat arra ösztönzik, hogy előszerződés útján kötelezettséget vállaljanak a

feldolgozóipar tényleges szükségletei alapján korlátozott közösségi termelés felvásárlására, cserében az alaprendelet 4. cikkének (2) bekezdésében megfogalmazott kötelező szempontok betartásával a harmadik országok termelői által alkalmazott árnál a Közösségen belül magasabb áron történő paradicsomvásárláshoz fűződő kereskedelmi kockázatok egészének vagy részének pótlására irányuló támogatásért.

- 46 Ilyen feltételek mellett azon körülmény, hogy e terv szerinti irányítási rendszer lehetővé tette annak biztosítását, hogy a szóban forgó gazdasági évben a közösségi termelés értékesítésre kerüljön, nem engedi meg a fellebbezők által annak következtében elszenvedett kereskedelmi kár fennállásának figyelmen kívül hagyását, hogy az említett gazdasági évre vonatkozó támogatás összegét nem megfelelő szinten állapították meg, mivel a Bizottság az alaprendelet 4. cikke (2) bekezdésének megsértésével nem vette figyelembe a kínai árakat.
- 47 Az előzőekre tekintettel, és anélkül, hogy szükséges lenne annak második részét megvizsgálni, az első jogalapot megalapozottnak kell tekinteni.
- 48 Anélkül, hogy szükséges lenne a fellebbezés többi jogalapját megvizsgálni, a Bíróságnak tehát hatályon kívül kell helyeznie a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az azzal az indokkal utasította el a fellebbezők keresetét, hogy a hivatkozott kár nem volt határozott, és következésképp az utóbbiakat saját költségeik öthatod részének viselésére, a Bizottságot pedig saját költségein felül az említett fellebbezők költségei egyhatod részének viselésére kötelezte.

Az ügynek az Elsőfokú Bíróság elé való visszautalásáról

- 49 A Bíróság alapokmánya 61. cikkének első bekezdése értelmében az Elsőfokú Bíróság határozatának hatályon kívül helyezése esetén, ha a per állása megengedi, az ügyet

maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja az Elsőfokú Bírósághoz.

- 50 Mivel a jelen esetben a fellebbezők által elszenvedett kár pontos nagyságának meghatározása összetett ténybeli vizsgálatot igényel, az ügyet vissza kell utalni az Elsőfokú Bíróság elé az e kár megtérítésének összege tekintetében való határozathozatalra.
- 51 Mivel az ügyet visszautalták az Elsőfokú Bíróság elé, a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságának a T-285/03. sz., Agraz és társai kontra Bizottság ügyben 2005. március 17-én hozott ítéletét hatályon kívül helyezi annyiban, amennyiben az azzal az indokkal utasította el a fellebbezők keresetét, hogy a hivatkozott kár nem volt határozott, és következésképp az utóbbiakat saját költségeik öthatod részének viselésére, a Bizottságot pedig saját költségein felül az említett fellebbezők költségei egythatod részének viselésére kötelezte.**
- 2) **Az ügyet visszautalja az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága elé.**
- 3) **A költségekről jelenleg nem határoz.**

Aláírások